

OBČINA ZREČE

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

NARAVNE VREDNOTE V OBČINI ZREČE

Naravne vrednote v Občini Zreče

Tabela 1: Seznam naravnih vrednot

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS
41379	Pavlakova jama	Vodoravna jama	geomorfp	NVDP
5954	Križavec - pečine	Prepadne stene južno od Križevca pri Stranica	geomorf	NVLP
5952	Stranice – osameli kras	Osameli kras z jamami in vrtačami pri Stranica	geomorf, gromorfp	NVLP
5957	Zreče - osameli kras	Osameli kras zahodno od Zreč	geomorf	NVLP
303	Stranice – nahajališče fosilov	Kredni rudistni greben v kamnolomi pri Stranica	geol	NVDP
230	Lovrenško barje	Šotno barje na slemenu Planika na Pohorju severno od Rogle	bot, zool, geol	NVDP
4495V	Dravinja	Dravinja, desni pritok drave, od izvira do Slap	zool, hidr	NVDP
5512	Ljubnica s pritoki	Desni pritok Dravinje s pritoki z ohranjeno strugo	hidr, ekos	NVLP
6276	Radoljna	Desni pritok Drave, severovzhodno od Lovrenca na Pohorju	hidr, geomorf	NVDP
186	Mislinja	Zgornji tok Mislinje s pritoki do Sp. Fužine, severovzhodno od Mislinje	hidr, zool	NVDP
6131	Oplotnica - potok	Levi pritok Dravinje od izvira do Podgrada, severozahodno od Slovenske Bistrice	geomorf, hidr	NVDP
1550	Loška Gora – vaška lipa	Vaška lipa v Loški Gori	drev	NVLP

Pavlakova jama

(Vodoravna jama)

Pavlakova jama (ID 41379) je podzemna geomorfološka naravna vrednota državnega pomena.

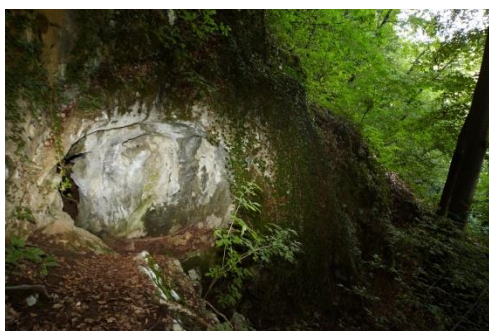
Na severovzhodnem pobočju hriba Kogel, ki ga gradi zgornje kredni siv apnenec, je v gozdu nad Pavlakovo domačijo na Novi Dobravi, precej velik vhod v kraško jamo. Do platoja pred jamo vodi razmeroma dobro uhojena steza. Pavlakova jama, z dimenzijami vhodnega dela 2.5 m x 3 m in dolžino rogov 54 m, ima malo kapniških tvorb, le na manjših površinah pa so stene obložene s sigo. Tla so blatna, po dežju so kotanjice zalite z vodo. Rov se proti koncu zoži tako, da ni prehoden, nadaljuje se v manjši prostor v katerem so ponvice in razpoka v širini 10 cm iz katere občasno izvira voda. Po močnejših nalivih iz jame teče voda, ki se preliva preko strmih kaskad in pri domačiji Pavlak izliva v potok Jamnik. V jami so bili opaženi tudi netopirji in kobilice, pajki in komarji.

Pavlakova jama
(Foto 1: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Pavlakova jama
(Foto 2: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Pavlakova jama
(Foto 3)

Pavlakova jama
(Foto 4)

Križavec - pečine

(Prepadne stene južno od Križevca pri Stranica)

Križavec - pečine (ID 5954) je geomorfološka naravna vrednota lokalnega pomena.

Na južnem delu naselja Križavec v občini Zreče so, ob prelomu v dolžini 200 m, nastale strme do 30 m visoke prepadne stene Vranje peči in Hrenovega pečevja, kot jih imenujejo domačini. Mogočna stena, ki jo gradi siv kredni apnenec, je dobro vidna s ceste Zreče - Stranice. V vznožju pečine je 1 m x 2,5 m velik vhod v okoli 3 m dolgo votlino, na levi strani vhodnega dela votline pa je na tleh večja luknja, ki se spušča v globino. Na podlagi raziskovanja jamarjev, JD Črni galeb, je bilo ugotovljeno, da je tukaj vhod v več kot 10 m dolgo jamo.

Križavec – pečine

(Foto 5: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Stranice – osameli kras

(Osameli kras z jamami in vrtačami pri Stranicah)

Stranice – osameli kras (ID 5952) je geomorfološka in podzemna geomorfološka naravna vrednota lokalnega pomena.

Območje med Golekom in Straniškimi brdi gradijo karbonatne kamnine, kjer so se razvili nekateri značilni kraški pojavi. Za osameli kras je značilna velika kamnitost površja, z vodnim pronicanjem, raztapljanjem in odnašanjem kamnine pa so nastale vrtače, kraški izviri in jame, ki jih domačini imenujejo Kamrce. Skalnato površje je poraščeno z gozdom in se pod samim vrhom zaključuje s slikovitimi strmimi stenami, ob edini kmetiji na območju pa je največja vrtača obdelana. Jame so skrite, saj vhod v jamo zakriva skalnat predprostor brez stropa.

Stranice – osameli kras
(Foto 6: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Stranice – osameli kras
(Foto 7: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Zreče - osameli kras

(Osameli kras zahodno od Zreč)

Zreče - osameli kras (ID 5957) je geomorfološka naravna vrednota lokalnega pomena.

Območje med Golekom in Straniškimi brdi gradijo karbonatne kamnine, kjer so se razvili nekateri značilni kraški pojavi. Za osameli kras je značilna velika kamnitost površja, z vodnim pronicanjem, raztapljanjem in odnašanjem kamnine pa so nastale vrtače in kraški izviri. Voda, ki priteka iz tega območja je zaradi večje vsebnosti raztopljenega karbonata trda, zato se v določenih razmerah iz nje izloča lehnjak. Skalnato površje je poraščeno z gozdom, največja vrtača, pri domačiji Golčar, pa je obdelana.

Zreče - osameli kras
(Foto 8: Ljudmila Strahovnik, ZRSVN OE Celje)

Zreče - osameli kras
(Foto 9: Ljudmila Strahovnik, ZRSVN OE Celje)

Zreče - osameli kras
(Foto 10: Ljudmila Strahovnik, ZRSVN OE Celje)

Zreče - osameli kras
(Foto 11: Ljudmila Strahovnik, ZRSVN OE Celje)

Zreče - osameli kras
(Foto 12: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Stranice – nahajališče fosilov

(Kredni rudistni greben v kamnolomu pri Stranicah)

Stranice – nahajališče fosilov (ID 303) je geološka naravna vrednota državnega pomena.

V kamnolomu Stranice, na južnem pobočju Straniških brd, je v zgornjekredni plasti nahajališče rudistnih školjk in koral značilnih za zgornjekredno »Karpatsko – Balkansko Pontisko rudistno podprovinco Cenralne Tetidne province.

Stranice – nahajališče fosilov

(Foto 13: Ljudmila Strahovnik, ZRSVN OE Celje)

Lovrenško barje

(Visokobarjanski kompleks na slemenu Planinka, severozahodno od Rogle na Pohorju)

Lovrenško barje (ID 230) je botanična, zoološka in ekosistemska naravna vrednota državnega pomena.

Na slemenu Planinka, v osrednjem delu pohorskega grebena, leži v povirju Radoljne, Mislinje in Velke šotno barje, kjer se v zverženem ruševju (*Pinus mugo*) skriva dvajset jezerc oz. barjanskih oken, razvrščenih v dve skupini, ločeni s pasom smreke. Jezerca so nastala sekundarno v šotni podlagi barja. To značilno grebensko barje je nastalo pred približno 8000 leti na nanosih glinastih peskov - najprej kot mineralno močvirje, ki se je pozneje spremenilo v visoko barje. Plast šote sega ponekod do 290 cm globoko.

Dravinja

(Desni pritok Drave, vzhodno od Majšperka, južno od Ptuja)

Dravinja (ID 4495V) je zoološka, ekosistemska in hidrološka naravna vrednota lokalnega pomena.

Reka Dravinja je levi pritok Drave južno od Ptuja. Je edini, v večjem delu nereguliran, nižinski pritok Drave in predstavlja vzorčen primer mozaične kulturne krajine z delno ohranjeno naravno meandrirajočo strugo. Njeno povirje je pretežno gozdno Pohorje, kjer se je na pretežno nepropustnih metamorfnih kamninah razvilo najgostejše omrežje površinskih voda v Sloveniji. Največje porečje med pohorskimi vodotoki ima Dravinja, saj se vanjo izlivajo potoki s celotnega jugovzhodnega Pohorja. Ob spomladanskem taljenju snega in jesenskih padavinah je zelo vodnata. Hudourniški značaj je viden ob močnejših nalivih, ko Dravinja in manjši potoki ob prehodu v podgorje pogosto prestopijo bregove in poplavijo obvodne ravnice. Povirje, kjer ima Dravinja s pritoki velik strmec, ter ozko strugo, brežino pa poraščeno z obrežno vegetacijo.

V vznožju Pohorja, v Loški Gori, se začne strmec manjšati, dno doline postane širše in bolj uravnano ter zapolnjeno z aluvialnimi nanosi. Ob mirnejšem toku se oblika struge spremeni, rečno korito je širše in bolj plitko, brežine pa obdaja širša ravnica, na katero se ob visokih vodostajih razlije voda. Dravinja je najbolj dinamična reka v tem delu države s številnimi naravnimi morfološkimi značilnostmi in pestrimi hidromorfološkimi strukturami: strmimi erozijskimi stenami, prodišči, globokimi tolmoni, plitvinami ter mrtvicami.

Ljubnica s pritoki

(Desni pritok Dravinje s pritoki z ohranjeno strugo)

Ljubnica s pritoki (ID 5512) je hidrološka in ekosistemska naravna vrednota lokalnega pomena.

Ljubnica je desni pritok Dravinje v Loški Gori. Povirje z gosto mrežo potokov se je oblikovalo na južnem pobočju Pohorja, ki ga gradijo metamorfne kamnine značilne za »pohorsko serijo«, kot so siv biotitno-muskoviten blestnik s prehodi v gnajs z vložki marmorja. V povirnem, z gozdom poraščenem delu, so potoki z večjim strmecem vrezali ozke struge s strmimi pobočji s številnimi brzicami, kaskadami in tolmoni, kjer jih ob prehodu v bolj uravnane doline zamenjajo prodišča in erozijske zajede. Obrežni pas pa porašča značilna obvodna vegetacija, ki prehaja v travnate kmetijske površine. Ljubnica s pritoki z ohranjeno značilno obrežno vegetacijo je pomemben življenjski prostor zavarovanih vrst.

Ljubnica s pritoki

(Foto 14: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Radoljna

(Desni pritok Drave, severovzhodno od Lovrenca na Pohorju)

Radoljna (ID 6276) je hidrološka, geomorfološka in zoološka naravna vrednota državnega pomena.

Glavni del povirja Radoljne, desnega pritoka Drave, se nahaja pod Pohorskim grebenom med Roglo in Planiko. Vodotok teče z velikim strmcm po gozdnati, vedno globlji debrski dolini. Njegova struga je široka do 5 m, omejena z dolino in le rahlo vijugava. Substrat dna je groblja, grušč, pogosto tudi matična kamnina. Razgibanost struge je zelo velika, prav tako vodnega toka. Pojavljajo se številne brzice, stopnje, kaskade, tolmeni, tudi plitva korita.

Radoljna - povirni del pod Ostruščico
(Foto 15: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Radoljna pod akumulacijo na Rogli
(Foto 16: Arhiv ZRSVN OE Celje)

Mislinja

(Zgornji tok Mislinje s pritoki do Sp. Fužine, severovzhodno od Mislinje)

Mislinja (ID 186) je hidrološka in zoološka naravna vrednota državnega pomena.

Povirje vodotoka Mislinja je v območju pohorskih slemen, pod Ostruščico in Komisijo. Nato Mislinja teče skozi ozko in globoko dolino proti kraju Mislinja. Vodotok, še posebej pritoki, ima velik strmec in teče preko številnih brzic, manjših slapov in tolmunov. Vodotok v povirnih delih teče pretežno po granodioritu (zgornji del desnega pritoka Glažute pod Črno mlako in Lovrenškimi jezeri), v srednjem toku pa večinoma v širokem obrobem metamorfnem pasu, v biotitno-muskovitnih blestnikih (večji del Mislinjske grape) in delno v muskovitno-biotitnih gnajsih (pri izhodu iz grape). Večina pritokov Mislinje je ohranjena v naravnem stanju, na njeni strugi v dolinskem delu pa je več posegov (jezovi, odvzemi za mHE, utrditve). Glavni pritok Mislinje v pohorskem delu je Glažuta, ki je ohranjena v pretežno naravnem stanju in izredno slikovita.

Oplotnica - potok

(Levi pritok Dravinje od izvira do Podgrada, severozahodno od Slovenske Bistrice)

Oplotnica – potok (ID 6131) je geomorfološka in hidrološka naravna vrednota državnega pomena.

Oplotnica, levi pritok Dravinje, izvira pri Črnih mlakah pod Roglo na Pohorju. V zgornjem toku do Cezlaka teče po granodioritu, med Cezlakom in Oplotnico pa skozi pas metamorfnih kamnin. V zgornjem toku, do sotočja s pritokom Črnava, teče s srednjim oziroma mestoma majhnim padcem po vršnem relativno uravnanem in gozdnatem delu Pohorja. V tem delu pogosto vijuga, peščena do prodnata struga je plitva, široka do 3 m. V tem delu ima vodotok značilno rjavkasto barvo. Dolvodno se strmec poveča, vodotok teče po vedno globlji debrski dolini, ki ima pri Cezlaku značaj soteske. V tem delu je struga pretežno uravnana, povprečno široka okoli 5 m, substrat tvori groblja, grušč, deloma prod, na več mestih pa tudi matična kamnina. Ob številnih brzicah, kaskadah in tolmunih je na vodotoku tudi nekaj slapišč in korit. Struga je obraščena z lesno vegetacijo, katere pas je pogosto enobrežno zelo ozek saj od Cezlaka do Jurgovega neposredno ob strugi poteka cestišče. Nad Jurgovim je vodotok pretežno naravno ohranjen.

Loška Gora – vaška lipa

(Vaška lipa v Loški Gori)

Loška Gora – vaška lipa (ID 1550) je drevesna naravna vrednota lokalnega pomena.

V naselju Loška gora pri Zrečah raste mogočna lipa, ki ji pravijo "Vaška lipa". Deblo se na višini 4 m razcepi na tri enako debele veje, ki se vejijo naprej. Lipa je zdrava in ima lepo razrast.

Loška Gora – vaška lipa
(Foto 17: Arhiv ZRSVN OE Celje)